

ที่มาของแรงบันดาลใจจากวานร

โปสเตอร์และปกหนังสือ “Primates and Me -วานรศึกษา” ออกแบบโดย สกลชนก เพื่อนพงษ์ ได้แรงบันดาลใจจากจากสื่อต่าง ๆ เริ่มจากภาพวาดของศิลปินสองคนคือ อองรี

รูโซ (Henri Rousseau 1844-1910) ศิลปินฝรั่งเศส จากภาพ Tropical Forest with Monkeys ซึ่งเป็นภาพที่เขียนขึ้นในช่วงเดือนสุดท้ายของชีวิตรูโซ (พ.ศ.2453) ภาพวาดชิ้นนี้กล่าวกันว่าเป็นภาพวาดขึ้นจากจินตนาการถึงพืชและสัตว์ “Exotic” โดยคัดลอกจากภาพประกอบที่ตีพิมพ์ในหนังสือรวมกับการสังเกตพืชและสัตว์จากสวนพฤกษศาสตร์แห่งกรุงปารีส (Jardin des Plantes) และผลงานของครูเลิศ พ่วงพระเดช (พ.ศ.2437-2513) หนึ่งในชุดภาพเวสสันดรชาดก กัณฑ์กุมาร วาดขึ้นในปีพ.ศ. 2462 ขณะเป็นสมณะ ที่วัดพลับพลาชัย อ.เมือง จ.เพชรบุรี

“วานร” ในภาพของครูเลิศ พ่วงพระเดช แน่ชัดว่าเป็น ชะนี แม้ไม่อาจจะระบุได้ชัดเจนว่าเป็นชะนีมือขาว หรือชะนีมือดำ ส่วนในภาพของรูโซนั้นกำหนดได้ยากว่าเป็นชนิดใด ตัวที่เกาะพรางตนอยู่ในกิ่งไม้ นั้น มีความคล้ายคลึงกับลิงเวเวต (Vervet monkey) ส่วนอีกตัวหนึ่งที่มีขนรอบใบหน้าสีขาว พองฟู ขนบนร่างกายเป็นสีเทา ก็ดูมีความคล้ายคลึงกับ ค่างหนุมาน ซึ่งจริงแล้วสัตว์สองชนิดนี้ไม่ได้อาศัยอยู่ในทวีปเดียวกัน

วานรขนาดใหญ่ที่คว่ำกิ่งไม้ของครูเลิศ พ่วงพระเดชอยู่นั้น คือ “คิงคอง” มีที่มาจากโปสเตอร์ภาพยนตร์ King Kong ที่ออกฉายครั้งแรกในปี ค.ศ.1933 ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับความนิยมอย่างมากและสร้างขึ้นหลายครั้ง โดย “คิงคอง” ในภาพยนตร์เป็นผลมาจากความผิดปกติในทางพันธุกรรมของกอริลลา ที่แม้บางตอนจะดูบ้าคลั่งและโหดร้าย แต่ขณะเดียวกันก็มีความอ่อนไหวกับมนุษย์เพศหญิง ภาพยนตร์ “คิงคอง” ช่วยสร้างภาพจำที่ออกจะตรงกันข้ามกับภาพจริงของกอริลลาในสภาพธรรมชาติ

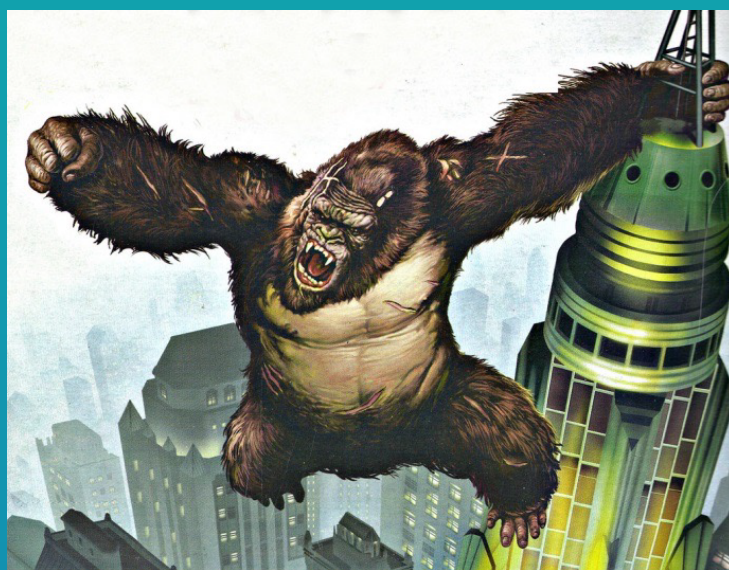
ภาพลิงแสม (Macaca fascicularis) ยืนถือก้อนหินขนาดใหญ่ ที่มุมบนขวาสุดของปกนั้น เป็นภาพที่ได้จากการวิจัยที่อุทยานแห่งชาติแหลมสน จังหวัดระนอง ที่แสดงให้เห็นถึงการค้นพบใหม่และสำคัญเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือของลิงโลกเก่า นอกเหนือไปจากข้อค้นพบเดียวกันในเอปเช่นชิมแปนซีและในกลุ่มลิงคาปูชิน ภาพนี้ยืนยันซ้ำเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยในรอบหลายปีที่ผ่านมาว่า มนุษย์ไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งมีชีวิตประเภทเดียว ที่รู้จักคิดประดิษฐ์เครื่องมือเพื่อการดำรงชีวิต

ภาพของสิ่งมีชีวิตอีกตัวหนึ่งที่ห้อยตัวอยู่ใกล้กับชะนีนั้น คือภาพการ์ตูนยั่วล้อชาร์ล ดาร์วิน นักธรรมชาติวิทยาชาวอังกฤษ ที่ตีพิมพ์ในช่วงปี ค.ศ.1878 บนปกนิตยสาร La Petit Lune ของฝรั่งเศส ดาร์วินคือผู้นำเสนอทฤษฎีวิวัฒนาการและเจ้าของแนวคิดที่ว่ามนุษย์และลิงไม่มีทางมีบรรพบุรุษร่วมกัน ซึ่งแนวคิดนี้สร้างความขัดแย้งและไม่เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้คนโดยทั่วไป

ภาพกะโหลกมนุษย์ที่ปรากฏข้างชื่อหนังสือ นั้น คือกะโหลกของ เรอเน่ เดส์คาร์ต (René Rene Descartes 1596-1650) นักคณิตศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์และนักปรัชญาชาวฝรั่งเศส ผู้ยิ่งใหญ่ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็น Homo sapiens sapiens เจ้าของประโยค je pense, donc je suis (ฉันคิด ฉันจึงมีอยู่) ส่วนภาพชายสี่สั้มใต้ต้นไม้ นั้น ดัดแปลงมาจากผลงานภาพพิมพ์ลงบนกระดาษ ที่ชื่อ The Instruments of Human Sustenance (Humani Victus Instrumenta): Cooking ฝีมือศิลปินชาว

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Henri_Rousseau_-_Tropical_Forest_with_Monkeys.jpg

<https://www.flickr.com/photos/terrible2z/10453321083>